

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en
Innovatie
T.a.v. dhr. Bleker, staatssecretaris
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Uw kenmerk: -
Ons kenmerk: 2011.11.17.WBN
Betreft: Boomarter en wetsvoorstel Natuur 0.2

Datum: 17 november 2011
Behandeld door: [REDACTED]
E-mail: secretariaat@zoogdiervereniging.nl

Geachte heer Bleker,

De Werkgroep Boomarter Nederland (WBN¹) van de Zoogdiervereniging² maakt zich ernstige zorgen met betrekking tot de duurzame instandhouding in Nederland van de meeste soorten van de marterachtigen. Deze zorg geldt met name de boomarter (*Martes martes*), indien de nieuwe Wet Natuur in de nu voorgestelde vorm wordt vastgesteld.

De WBN heeft als doel om vanuit onderzoek meer inzicht te krijgen in de status en ecologie van de boomarter in Nederland en om via beheer- en beleidsadvisering de duurzame instandhouding van de soort te realiseren. Wij schatten in dat de sterk vernipperde populatie ongeveer 400-600 volwassen individuen betreft. Ruim 10% van de dieren sneuvelt jaarlijks op de weg. Naast verkeer vormen versnippering van het leefgebied, kap van oude bomen met holtes en illegale bejaging bedreigingen voor de populatie. Verschraling en uitstel van de EHS is vanuit boomarterperspectief al onzalig; met de nu voorgestelde nieuwe Wet Natuur zal - indien deze in de voorgestelde vorm kracht van wet krijgt - de boomarter in Nederland geen duurzame populatie kennen en dus uiteindelijk niet behouden kunnen blijven. De boomarter staat in Nederland op de Rode Lijst, is opgenomen in de Habitatrictlijn Bijlage V en geldt als een natuurdoelsoort (subcategorie itz)³. Onder de huidige natuurgerelateerde wetten kent de boomarter verschillende vormen van bescherming. Deze dreigen onder de nieuwe Wet Natuur vrijwel verloren te gaan. Er is inmiddels veel kritiek geleverd op deze nieuwe wet (o.a. ^{4&5}); wij sluiten ons bij die kritieken aan maar wensen nog specifiek in te gaan op de gevolgen van de mogelijke nieuwe status van de boomarter.

Onder het voorgestelde regime van de nieuwe Wet Natuur is het enkel nog verboden om boomarters opzettelijk te doden. Het leefgebied en de nestplaatsen zijn volledig vogelvrij en handelingen als boskap en aanleg van infrastructuur mogen worden uitgevoerd zonder voorafgaande monitoring en risico-inschatting. De voorgestelde zorgplicht biedt daarbij geen waarborg voor bescherming.

Postadres Postbus 6531, 6503 GA Nijmegen Bezoekadres Natuurplaza, Mercator 3, Toernooiveld 1, 6525 ED Nijmegen
Telefoon: [REDACTED] Fax: [REDACTED] e-mail: info@zoogdiervereniging.nl www.zoogdiervereniging.nl

Boommarters mogen dan door een ieder worden gevangen en in kooien worden gehouden. Ook het verbod op het opzettelijk doden van boommarters biedt geen waarborg; de Provincies kunnen ontheffingen van dit verbod verlenen op grond van alle mogelijke belangen, inclusief het "algemeen" belang. Bij die ontheffingverlening hoeft niet te worden getoetst of er andere oplossingen mogelijk zijn en ook niet of de gevraagde ontheffing de duurzame staat van instandhouding van de soort niet in gevaar brengt. Dit is een onacceptabele uitkleding van het beschermingsregime voor de boomarter. Hiermee handelt Nederland in strijd met het Biodiversiteitsverdrag en het Verdrag van Bern, maar ook met de Habitatrichtlijn zelf. Deze vereist immers dat de lidstaat voor de soorten op bijlage V van het verdrag maatregelen neemt als de staat van instandhouding wordt bedreigd door het aan de natuur onttrekken of exploiteren van deze soorten. De constatering op pagina 224 van de Memorie van Toelichting, dat het Kabinet geen aanleiding ziet om voorschriften te stellen voor deze soorten, gaat voorbij aan de nu al slechte staat van instandhouding van de boomarter die niet voor niets is opgenomen op de Rode Lijst.

Ten slotte zien we een groot risico in de mogelijk toekomstige volledig onbeschermd status van de steenarter (*Martes foina*). Deze soort mag dan gevangen worden en er zijn nauwelijks gronden om ontheffingsverzoeken te weigeren die beogen de gevangen steenmarters vervolgens te doden. Steen- en boommarters zijn in uiterlijk, gedrag en voorkomen zo aan elkaar gelijk dat het voor een leek niet makkelijk is beide soorten van elkaar te onderscheiden. Het is dan ook waarschijnlijk dat bij de bestrijding van overlast door steenmarters tevens boommarters zullen sneuvelen. Wij adviseren dan ook om in de nieuwe Wet Natuur het vangen van steenmarters zonder ontheffing niet mogelijk te maken.

De WBN verzoekt u dringend om de boomarter binnen Nederland onder het zelfde beschermingsregime te brengen als de soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Alleen dan zijn er voldoende wettelijke instrumenten om de boomarter als iconische soort voor onze bossen te behouden.

Met vriendelijk groet,

ilb
 J. Thissen

Voorzitter Werkgroep Boomarter Nederland

Referenties:

¹www.werkgroepboommarter.nl

²www.zoogdiervereniging.nl

³<http://minelenl.nederlandsesoorten.nl>

⁴De nieuwe natuurwet van Bleker is niet uit te leggen; 21-10-11 *Trouw*, Kees Bastmeijer (hoogleraar natuurbeschermings- en waterrecht aan de Tilburg University) en Chris Backes (hoogleraar bestuursrecht, Universiteit van Maastricht).

⁵De nieuwe Wet natuur mist elke wetenschappelijke basis; 18-10-2011 Fries dagblad. Han Olf (hoogleraar Ecologie en Natuurbeheer aan de Rijksuniversiteit Groningen).